

Referat fra styremøte i Norsk Terrier Klub 15.6 kl.18.00 på Olavsgård

Til stede: Tua Stiernudde, Annlaug Gjerde, Anne Kari Dahle, Marit Kasbohm, Tone Sæther, Marius Kjos

Forfall: Trude Granhus, Øyvind Venedik

Sak 30/21 Gjennomgang av referat fra forrige møte - godkjent via mail

Sak 31/21 Konstituering av styret:

Kasserer: Tone W. Sæther

Sekretær: Marius Kjos

Oppfølging av tidligere saker

Sak 28/21

Samarbeid om nytt regelverk for hiprøver.

Tysk jaktterrierklubb (TJTK) har utarbeidet et forslag til nytt regelverk for hiprøver. Vi har tidligere vedtatt at vi er interessert i å samarbeide om revidering/nytt hiprøveregelevk.

Vi sendte mail til NKKs Jakthundkomité den 25.06. der vi redegjorde for NTKs strategi for utprøving av mekanisk rev, og hvordan vi vil dokumentere dette. NDF og TJTK har også fått samme mail tilsendt.

Utdrag fra mail:

NTK ønsker å få med folk med erfaring innen hitrening på levende rev og folk med god erfaring fra praktisk hijakt i tillegg til hundeeiere og oppdrettere.

Vi tenker at følgende er viktig i forhold til utvalg av hunder:

-Alle aktuelle hihundraser bør testes

-Uerfarne hunder, både unge og eldre

-Voksne hunder med kunsthierfaring

-Voksne hunder med praktisk hijakterfaring

-Enkelthunder fra andre raser som ikke er hijagende, bør testes for å bidra til forståelse i forhold til hva vi observerer.

Vi ser for oss at det må arrangeres flere samlinger med utprøving og evaluering, slik at vi får testet flest mulig hunder, samt fulgt opp noen hunder over tid. Foreløpig kunne vi tenke oss at prøveperioden løper til april 2022, så kan vi evaluere hvor vi står hen da og forlenge perioden om nødvendig.

Til selve høringsfristen fra TJTK så ble det vanskelig med så kort høringsfrist (4 uker fra 16 juni, spesielt siden dette sammenfaller med ferie for de fleste. I dette tilfellet måtte også en utprøving gjøres før vi kunne be om hørings svar.

Saken er behandlet på styremøte samt på mail. Det innsendte hørings svaret i sin helhet er vedlagt dette referatet.

Sak 32/21 Innkommet post

Søknad fra rase om støtte til premier til arrangement, vi støtter med kr. 500.-

Sak 29/21 Eventuelt

Årets terrier – siden utstillingene, fra i vår/sommer, ser ut til å gå tilnærmet normalt og med grupper så vedtok styret at Årets Terrier, utstilling for 2021, går som vanlig.

NTKs svar på høringen omkring TJTKs foreslåtte hiprøveregulverk:

NTK fikk mail fra NKK 4.mai der det ble opplyst at Jakthundkomiteen gir: *raseklubbene/forbund (Norsk Terrier Klubb, Norske Dachshundklubbens Forbund og Tysk Jaktterrier Klubb) tillatelse til å starte forsøk på ny metode for å kunne gjennomføre hiprøver innenfor gjeldende lov- og regelverk. Alle klubber skal være orienterte og involvert i arbeidet i sin helhet. Forsøksordningen skal dokumenteres og ajourføres på en hensiktsmessig måte, så det danner grunnlag for fremtidig vedtak av nye jaktprøveregler for hiprøver.*

De tre raseklubber/forbund sender NKK (NJK) en utførlig beskrivelse på hvordan forsøket skal utføres, samt varighet på forsøksordningen. Klubbene oppfordres til dialog med NJFF i denne saken.

10.6 fikk vi mail fra NDF v/Nestleder:

Invitasjon til samarbeid om nytt hiprøvereglement

Hiprøver er eit viktig avlsverktøy både for dachs og terrier. Vi ønsker å få på plass eit regelverk for å få igang hiprøvar allerede til våren 2022. Tysk jaktterrierklubb har utarbeidet et forslag til nytt regelverk som også er tilpassa kanin- og dvergdachs. Hikomiteen i NDF støtter dette forslaget, og NDFs styre vedtok i sitt møte 10 juni å sett i gang en høringsprosess i forbundet.

Vi ønsker at NTK også vurderer mulighetene for å bli med på dette initiativet. Til orientering vil NDF sende det foreslåtte regelverket på høring i løpet av få dager. Høringsrunden vil vare i fire uker.

NTK vedtok at vi vil være med på et samarbeid om nytt regelverk. At vi vil samarbeide viste vi jo også når vi tok kontakt med NDF allerede 27.10.2020, da skrev vi: Siden det ble forbudt å trene med levende dyr er all kunsthiaktivitet nedlagt og vi synes det er på tide å begynne å se på om det finnes noen alternativer, samt å se på regelverket for naturhiprøver.

Dette er noe som Norsk Terrier Klub og Norske Dachshundklubbens Forbund bør samarbeide om, og vi lurer på hvordan dere ser på denne saken. (På dette tidspunkt var Tysk jakt terrier en del av NTK). Vi har etter dette hatt flere samarbeidsmøter.

Vi søkte sammen om dispensasjon fra Natuhiprøveregulverket og fikk innvilget dette av jakthundkomiteen.

Til selve høringsfristen så ble det vanskelig med så kort høringsfrist (4 uker fra 16 juni, spesielt siden dette sammenfaller med ferie for de fleste. (NKK har vanligvis 3 måneders svarfrist på interne høringer.) I dette tilfellet måtte også en utprøving gjøres før vi kunne be om høringssvar. Utprøvingen skulle dokumenteres og det skulle sendes NKK (NJK) en utførlig beskrivelse på hvordan forsøket skal utføres, samt varighet på forsøksordningen. Dette har vi sendt inn men vi synes ikke vi har ikke fått gjort tilstrekkelig med uttestinger og grundig nok arbeid på denne tiden.

Vi har fått 17 svar på høringen, noe som vi ser på som et representativt antall i forhold til antall startende (enkeltpersoner) på hiprøver de siste årene.

16 av de som svarte er skeptisk/negativ til bruk av mekanisk rev på prøver.

På generelt grunnlag er det utfordrende å mene noe om det som legges frem i denne høringen, da en redegjørelse for hvordan og hvorfor man har kommet fram til akkurat dette regelverket er fraværende.

Det fremkommer ikke av regelverksdokumentet hvor det er gjort endringer i forhold til tidligere prøveregler, det ligger ikke ved noen dokumentasjon/redegjørelse for det arbeid som er gjort før man kom fram til dette regelverket og det fremkommer heller ikke hva man tenker å oppnå og sikre med tanke på raseforvaltning, f.eks. knyttet til RAS for de ulike rasene som dette regelverket er tenkt å gjelde for.

I den fremlagte høringen av regelverk er det ikke presentert noen form for dokumentasjon og oppsummering fra TJTKs testing på mekanisk rev. Siden det er foreslått et regelverk på grunnlag av slik testing, burde det vært fremlagt en rapport på det arbeidet som er utført i så måte. F.eks. i form av data og tallmateriale som viser hva som er gjort i uttestingen og som har påvirket konklusjonen og deretter ligger til grunn for det foreslåtte regelverket. Dette hadde vært i tråd med det NJK har bedt om.

Er det sett på det testregimet som er bedrevet i Danmark over flere år - hva er konklusjonen herfra og hva mener den danske jegerstanden? Kanskje vi kan dra nytte av deres erfaringer?

Norsk Terrier Klub synes det er viktig at hihunder får testet sine egenskaper vi mener at klubbene må samarbeide om å oppdatere naturhireglverket for å opprettholde hiaktiviteten. Samtidig som utredningen av mekanisk rev fortsetter ytterligere en tid før en kan konkludere vedr. hiprøver, og hva vi ellers vil kunne bruke en mekanisk rev til, f.eks. med tanke på forberedelse av kommende jakthunder.

Pr. i dag har ikke NTK grunnlag for å tro at bruk av mekanisk rev kan dokumentere avlsegenskaper. Etter vår vurdering er dette ikke testet tilstrekkelig lenge, eller dokumentert godt nok til å ha tilstrekkelig kunnskap på området. F.eks. hvor mange av de testede, uerfarne hundene har man rukket å se i praktisk jakt etterpå? At mekanisk rev eller lignende kan anvendes til noe utelukker vi ikke, men vi mener dette fortsatt krever bedre utredning for å konkludere med hvilken bruk den egner seg til. En må også være bevist på at dette skal være ett avlsverktøy og ikke en sport.

Vår konklusjon er at klubbene må jobbe sammen for å få et best mulig regelverk for naturhiprøver på plass, samtidig som en tester videre på alternativer i kunsthi.

Innkomne høringssvar fra enkeltpersoner:

Innspill 1:

Hei,

Jeg har sett trening på mekanisk rev på Flå (16.juni) og i Frogn (3.juli). Jeg har tidligere trent egne hihunder (border terrier) samt trent unghunder på nybegynnerweekend til NTK, på kunsthi.

Her følger min vurdering av bruk av mekanisk rev for vurdering av avlsmateriale;

For en hiterrier er det flere mentale egenskaper som spiller sammen for at den skal kunne utføre en god jobb under bakken. Det er i hovedsak samspill mellom jaktlyst, mot, skarphet og forsvar. Hundens adferd styres også av villtets adferd. Angriper villtet svarer hunden osv.

Ved bruk av mekanisk rev forsvinner alvorret. De beste hundene vil ikke reagere i det hele tatt. Dette er ett kjent fenomen fra tradisjonelle mentaltester. Hunder viser intet forsvar/angrep fordi de ikke oppfatter situasjonene som truende/alvorlige nok. På samme måte vil man kunne ha hunder som ikke viser noe foran en mekanisk rev, men som ville vært en særdeles god revesprenger og således vært noe vi ønsker inn i avl.

Tester på mekanisk rev vil kunne gi særdeles villedende resultater og er kun egnet som aktivisering. Som verktøy i avlsarbeid har det ingen verdi og det vil kunne medføre seleksjon av helt feile individ. Det vil kunne gi systematiske feil som på sikt vil kunne gå utover både bruksegenskapene og den generelle mentale sammensetning hos rasene.

Innspill 2:

Å trene på kunsthi med mekanisk eller levende rev, er vel ikke det man vektlegger mest når det kommer til utvelgelse av avls hunder. Kunsthi for min del blir brukt for å gi meg en indikasjon på bevegelighet, mål, brytegenskaper og lydighet osv. Dette er det eneste verktøyet vi har utenom naturhi prøver, så selvsagt skal vi med hi hunder i terrier klubben stille oss bak dette høringsforslaget.

Kanskje kan det være greit om det står at reglementet skal evalueres/ revideres etter 1-2 år?

Utover dette har jeg ikke mange innvendinger.

Innspill 3:

Bruk av mekanisk rev eller ikke i jaktprøvesammenheng?

Ut fra de erfaringer vi har gjort under de treningene vi har holdt med mekanisk rev så vil jeg si at mekanisk rev er totalt uegnet til jaktprøver. Mitt inntrykk er at vi i liten grad ser medfødte og arvbare egenskaper for hijakt under trening/prøver med mekanisk rev. Og det er jo nettopp det som er det viktigste formålet med ei jaktprøve. Vi ser en svært høy andel hunder som det virker som ikke forstår at det er en rev og vi ser liten eller ingen «trigging» av jaktlyst eller naturlige reaksjonsmønstre. Hvis vi velger å bruke dette i jaktprøvesammenheng så vil vi miste en stor andel av hunder fordi de ikke består/går til premiering på den mekaniske reven fordi de ikke tror på at det er en rev. Selv om de viser seg å bli svært dyktige jakthunder. Da vil ikke hiprøven ha noe gyldighet eller tiltro som avlsverktøy.

Personlig mener jeg at vurdering av arvbare jakttegnegenskaper for hihunder gjøres på jaktprøver ute i naturen. Mange andre land har naturhiprøver i ulike utforminger, dit bør vi også komme i Norge. At vi kan bruke mekanisk rev til enkel trening for unghunder i et begrenset omfang, ja uten tvil. At vi kanskje kan sette et krav om et minimum antall timer trening på mekanisk rev før en får starte på naturhiprøve, ja absolutt. Men å ha en prøveform der arbeidsmåte, skarphet, jaktlyst, søk osv. bedømmes på en mekanisk rev er helt urealistisk etter min mening. Og når dette i tillegg skal være kvalifiserende for å få lov å starte naturhiprøve så er vi helt på villspor.

Kommentarer til selve regelverket for prøver på mekaniske rev:

At reglementet for prøven på den mekaniske reven i stor grad bare er avskrift av hi-delen av anleggsprøven for tysk jaktterrier er jo første svakhet. Her virker det bare som det er klipp og lim, uten å gjøre en vurdering med tanke på gyldigheten i reglementet og momentene som skal bedømmes. Den norske hiprøven som dette altså skal bli, har mange ulike startende raser. Mange ulike terrierraser og dachshunder i svært ulike størrelser og utforming. En slik prøve skal gjenspeile norsk hijakt og ikke tilpasses for å passe en rasestandard for en eller to raser. Det å bruke ulike nåløyere til ulike raser, eller ha tatt deler av en anleggsprøve tilpasset en spesiell rase rett inn i dette er jo veldig merkelig. Skal vi beholde den norske hiprøven for alle rasene så må det også gjenspeile den norske bruken av hihunder, helt uavhengig av raser.

Kommentarer til naturhiprøven:

At vi nå er i en situasjon som gjør at vi bør legge om prøveformene for hihundene våre til naturhiprøver mener jeg er helt selvsagt. Og svært bra at det blir jobbet med dette. Men når vi først skal lage oss en naturhiprøve så kan vi jo se på andre land hvordan de gjør det og så kan vi jo sette samme det beste av alle disse. Her virker det igjen som det er klipp og lim fra det svenske hiprøvereglementet. Vel og bra den prøven i Sverige, men den har flere forbedringspunkter, noe selv mange svenske dommere sier. Kanskje vi skulle pratet med de da og hørt hva de tenker kunne forbedres? Noen eksempler er ting som dette:

- «Hunden slippes minst 10 meter fra hiåpningen og skal fritt søke opp åpning å gå inn». Hvem gjør det på hijakt? Hva med raser som jakter andre ting (klauvvilt), det kan øke sjansen for at hunden finner på noe annet. Kanskje den ikke vet at hiet er der engang, før et rådyrspor dukker opp. Selvfølgelig skal hunden søke seg på egenhånd inn i hiet og vise at den har lyst til å gå inn, men det er lett å se om hunden slippes 1-2 meter fra også. Jeg har gått en del svenske naturhiprøver, og vært med å sett på en del i tillegg. Det med 10 meter fra åpningen praktiseres ikke av svenske dommere. De vil bare se hunden søker seg inn selv. Flere dommere sier selv at de ikke ser betydningen av å slippe så langt unna.
- At hunden får full score om den sprenger reven innen 30 minutter, men i beskrivelsen over står det at den bør sprenges innen 20 min. Vil en ha en god indikasjon på hvor god en sprenger er så er jo tiden fra hunden bryter til reven er ute mer av betydning. En rev som kommer momentant etter at hunden er borte har gjort en bedre jobb. Om hunden ligger 30 minutter å loser eller om den ligger 5 er av mindre betydning. Svenskene dømmer også jaktlyst på den måten at jobber hunden mindre enn 5 minutter og reven kommer så har vi ikke sett nok til å kunne bedømme jaktlyst og prøven godkjennes ikke. Hva tenker vi om det?

I utformingen av et slikt hiprøvereglement så tror jeg det er viktig å ta med noen personer med svært stor erfaring med praktisk hijakt og lang erfaringer med bruk av hihunder under vanlig hijakt. Hvilke

kriterier som betyr mest og er viktigst å vektlegge tror jeg vi skal diskutere med mange av disse? Svært få av hidommerene eller tillitsvalgte i klubbene våre har mye og bred erfaring med slik jakt. V møter jo samme utfordring når det kommer til bedømmelse av slike prøver. Hvem er best egnet til dømme en naturhiprøve, må vi utdanne nye dommere?

Oppsummert:

Nei til prøver med mekanisk rev. Ja til begrenset trening. Naturhiprøve med noen tilpassinger er framtiden for jaktprøver og avlsarbeid hos hihundene våre.

Innspill 4:

Mitt syn på saken er at en mekanisk rev evt. kan være et hjelpemiddel for å få igang en unghund. Jeg tenker også at da kan treningen evt. starte ved en yngre alder, med tanke på at hunden ikke får noen psykisk motstand av et annet dyr. Noe vil det kanskje være, men ikke sammenlignbart med en levende rev. Jeg tenker at en død rev, som man holder i nakken nedi kassa å evt kakker tennene mot gitterere med, er en mye bedre løsning, for videre trening av en hund. Jeg ville ihvertfall gjort det på den måten.

En hiprøve må foregå i skogen, som naturhiprøve. Kunne godt tenkt meg en naturprøve, men ikke ved å gå en robotprøve først.

Innspill 5:

Jeg har ikke noen tro på bruk av robotrev. Det blir unaturlig for hunden og er det litt vett i hue på hunden kommer den til å skjønne at det bare er tull. Da blir det feil å bedømme hunders avsegenskaper på en robotrev.

Innspill 6:

Etter å ha sett rundt 25 forskjellige hunder i aksjon med permorev, stiller jeg meg undrende til at det blir foreslått å ha kunsthiprøver med graderinger og stamtavleførte resultater.

Ingen av hundene jeg har sett har vist tegn til å reagere på "angrep" fra permoreven. Dermed faller alt grunnlag for å kunne måle skarphet, som har så høy koeffisient i poengutregningen. Det er ikke noe angrep, fra noe hundene kan oppfatte, med tilstedeværelse og alvor, som det var med levende rev.

Bryteegenskaper blir det samme. Hva bryter hunden fra? Har sett hunder som vanskelig brøyt med levende rev i kunsthi, som ser ut til å bryte veldig enkelt på permorev. De fremstår mer som skuffet/overrasket over at det er tomt i kassa der den levende reven har vært, tidligere. De mister interessen og går lei.

Sammenlignet med levende rev, så gir ikke permorev noen svar på det en er ute etter. Det er ikke noe i "kassa" som en stødig hund vil reager på. Ingen av poengene og da koeffisientene gir noen mening, når det ikke er noe der å reagere på i kassa.

Har og fulgt med på videoene fra permorevprodusenten Everfox i Danmark, da jeg har vært nysgjerrig fra starten. Jegere og tidligere aktive i kunsthimiljøet jeg snakker med fra Danmark, som både har vært og sett på og prøvd selv, er oppgitt over hele greia. Permorev gir ingen svar på noe som helst.

Har vært trener i en periode, på Frognhiet, før jeg måtte gi meg pga helsa. Har sett et bra antall hunder i aksjon, på levende rev, samt hjulpet helt ferske hunder i gang på hiweekend i starten av hver sesong.

Bruk av permorev, kan umulig være annet enn underholdning og lek for de som har hunder som de vil la løpe litt i trange higanger. Er muligens mere effektivt å bruke godbiter foran gitteret, enn permorev bak gitteret.

At noe med permorev er tiltenkt premiering som kan komme på stamtavler, virker helt fjernt. Det fremstår som manglende evne til å lese hund og mer det at en vil ha noe i stamtavla, fra pådriverne for dette.

Innspill 7:

Fra to hitrenere med meget lang fartstid, erfaring fra hiprøver i hele norden og bred erfaring på praktisk jakt: X og jeg har prata en del om dette med mekanisk rev og er enige om at dette er bare tull å drive med. Det er flere ting som man ikke får testet bl.a rovdyrskarphet og utholdenhet. Jeg kan nesten garantere 100% at jeg skulle fått en hvilken som helst hund til jaktchampion på mek.rev. Har også hørt at de vil ta vekk hylle og gjøre nåløyene større, nok en bekreftelse på at dette er lite gjennomtenkt og at det overhodet ikke kan brukes til utvelgelse av avlmatrilalet. Dette med mekanisk rev kan sammenlignes med agility, morsomt og underholdede for hunden, men som jaktprøve helt ubrukbart. Jeg er 100 % sikker på at dette kommer til å virke mot sin hensikt og at championatet blir null verdt. Kunsthiprøver har alltid blitt sett på som en mindre verdt jaktprøve av andre hundefolk fordi vi har hatt viltet tilgjengelig men det er mer fordi de ikke helt har skjønnt hva som har foregått. Hvis det nå blir championater på mekanisk rev så kommer hele hihundmiljøet til å bli latterliggjort. Det at Tyskterrier klubben er så på hugget med dette er at de som sitter der ser på dette med egen vinning. Jeg skal ikke påberope meg å være noe ekspert men har skjønnt såpass at de er ganske uvitende om hva dette med kunsthitrening går ut på og hvilke egenskaper man leter etter, det ser man ikke ved bruk av mekanisk rev.

Innspill 8:

Jeg mener at opplegget er ypperlig til å trene unge terriere. Men til prøver holder permoreven ikke mål, da noen velfungerende terriere gjennomskuer reven syns jeg ikke prøven vill være rettfærdig.

Jeg tror vi må se mer på bruk av naturhi og sette dette mer opp som en jakt prøve. Jage inn rev med støver for en sprengerprøve og sleppe i grevling hi for forliggerprøve. Dette gir et mye bedre bilde av hvordan terrieren jobber og egenskaper.

Innspill 9:

Alle hijaktprøver bør foregå i naturhi. Mekanisk rev i kunsthi er ok som en introduksjon for unghunder og til trening. Forslag: hund kan stilles på jaktprøve etter fylte x år og etter å ha vært igjennom x antall kunsthi treninger.

Innspill 10:

Litt bakgrunn om meg:

Har jaktet rev med støver og terrier aktivt i 9 år. Har jaktet i naturhi med parson russelterrier, jacks russelterrier, borderterrier, foxterrier, patterdale terrier, dachs og tysk jaktterrier. Jeg har også sett de fleste av rasene på kunsthi, og fått sammenlignet de med hi i naturen. Jeg jager aktivt rev med støver og hihund hver høst/vinter, aktivt vil si minst 3 dager i uken. Jeg mener å ha noen synspunkter basert på erfaring knyttet til kunstige hi og naturhi.

Mine tanker rundt prøver i Norge:

Jeg har ikke testet hund på permorev så jeg har ikke et kunnskapsgrunnlag rundt det. Det jeg dog undrer litt over er at det å lose en mekanisk rev skal sidestilles med å lose en rev i naturhi. Det vil si at noen på et papir kan bli jaktchampion ved å gå noen ganger de memorerer i et kunstig hi og lose en kunstig og mekanisk rev. For oss som jager mye rev med terriere, vil ikke en slik prøve bli tatt seriøst. Den gamle prøven i kunsthi var noe bedre enn hva alternativet som nå er forespeilet er, men den gamle prøven sa heller ikke noe om hvor dyktig en hund ville bli i naturhi. Det er eksempel på hunder som sprenger rev utrolig godt i naturhi, som ikke en gang loset rev i kunsthi. Enkelte raser som for eksempel tysk jaktterrier vil kanskje ha en lavere terskel for å lose mekanisk rev da de har en god evne til å gire seg opp, men de fleste andre raser med "trange" terriere vil jeg tro ikke loser den. I beste fall er den mekaniske reven en fin pregingsgjenstand for unghunder.

Jeg vil heller i stor grad anbefale NTK å legge energien i å utvikle naturhiprøven bedre. Se på hva som skal til for å utdanne dommere til naturhi, finne ut hvordan man kan dokumentere at en hund er klar for å bli testet i naturhi (film materiale?), få til et godt samarbeid med de som har gode revestøvere slik at man kan ha sikre indikasjoner på at det ligger rev i hiet. Kartlegge hvilke type naturhi som ikke egner seg for prøve feks. enkelte skiferhi, skutt stein, store steinrøyser osv. Få til en god dialog med NTK og

de som eventuelt måtte ønske å stille hund på prøve, slik at de forstår risikoen med en terrier i naturhi. Naturhiprøver er i mine øyne den eneste veien å gå for å i best mulig grad få bedømt en terrier. Ser man til Sverige har de et godt fungerende testsystem med naturhi med tanke på samarbeidet mellom støvere og terriere, som gjør naturhiprøver gjennomførbare. Eventuelle dommere på en slik prøve bør være over gjennomsnittlig interessert i terrier og hi-jakt, og bør ha fått frem effektive hi-sprengere/foreligger. Hvordan man bedømmer om noen er over gjennomsnittet interessert i hi-jakt og om de har fått frem effektive hi-sprengere/foreligger har jeg ingen god fasit på. Antall skutte rev/grevling for en terrier er ofte en god indikasjon på at de har mye erfaring.

Konklusjon:

Hiprøver i kunstige hi på mekanisk rev er ikke et godt nok grunnlag for å vite om en hund er godt egnet hihund i naturhi, og bør derfor heller ikke være en testform som skal være med å styre avl på terrier. Jaktprøven bør gjennomføres i naturhi, da det er her en jakthund skal ha de genetiske egenskaper en hi-jeger ønsker. Dette er testet ut godt i Sverige og jeg anbefaler NTK å se dit. Videre tror jeg at naturhiprøver vil bli godt tatt i mot innad i revejaktmiljøet, slik at man kan få til et godt samarbeid og styrke avlsarbeidet med å inkludere flere jakthundterriere uansett rase. Det vil være en utfordring å finne gode dommere til naturhiprøver, og hva som klassifiserer at en ekvipasje er godkjent for naturhiprøve. Dette er en utfordring jeg oppfordrer NTK til å jobbe mer med.

Håper dere kommer frem til en god løsning som gagnar alle jakthunder slik at vi i fremtiden også har gode linjer til hi-jakt!

Innspill 11:

Jeg har sett og deltatt på hitrening og kunsthiprøver, samt på noen naturhiprøver i hele Sverige. Jeg har vært med på treninger og hiweekender for NTK siden 90-tallet og jaktet noe i naturhi. Har nå sett et 40-talls hunder med ulike erfaringsgrunnlag bli presentert for robotrev og har til gode å se en eneste hund som viser samme type adferd på roboten, som det jeg har observert på levende rev. Levende rev bak gitter er ikke et fullgodt alternativ til naturhiprøver, men jeg har kunnet følge en rekke hunder over tid og observert oppførselen deres på trening og prøver i alle de nordiske landenes prøveformer. Det har vært rimelig godt samsvar mellom hva vi observerer på levende rev i norske kunsthi og det vi observerer av samme hund på f.eks. finske kunsthi, der reven går løs i gangene. I tillegg har jeg fått sett en del av disse hundene i naturen, på jakt, - og igjen; rimelig godt samsvar med forventningene til hunden. Noen hunders potensiale som hihunder har helt sikkert ikke vært fanget opp på kunsthitreninger, men alt i alt har det vært et godt redskap i avlen og det har skjedd i standardiserte, sikre, kontrollerbare og dokumenterbare former.

Observasjoner ved bruk av mekanisk rev: En del av de hundene som tidligere har vært trent på kunsthi med levende rev går inn med en forventning om at nå blir det gøy, men de fleste dapper veldig fort av og blir i stuss om hva som foregår. Andre hunder er totalt uinteressert. Lettantennelige hunder i kombinasjon med førere som «går bananas» vil sikkert kunne føre til leven foran kassa, men denne reaksjonen er ikke noe som viser verken jaktlyst eller skarphet. Helt uprøvde unghunder har vist alt fra lett nyfikehet på ukjent gjenstand, til usikkerhet på reveskinn/lukt av død rev, til tissing på kassa eller total ignoranse. Noen få har bjeffet litt etter intens oppmuntring, men det kan en hund også gjøre på en rar stubbe eller en plastpose i grøfta. Ingen ferske hunder har vist den forbeholdne iveren som er kombinert med å være klar til retrett, slik som vi veldig ofte har sett på levende rev og ingen hunder har vist noen endret reaksjon/svart tilbake når robotreven settes i «angrepsmodus».

Kort sagt; jeg kan ikke se at robotrev kan anvendes til noen form for kunsthiprøver eller føre til stamtavleberettigede resultater, det vil være særdeles misvisende og til skade for avlen. Det kan muligens brukes på lik linje med reveskinn el.l. for innledende trening av unghunder, de har jo alltid godt av å lære seg å bevege seg i trange ganger osv., men jeg tror godbiter/leker kan fungere like godt i så måte. En nyskutt rev som man rister i manuelt, på innsiden av revkassa fungerer kanskje aller best.

Slik jeg ser det er det kun naturhiprøver som nå framstår som alternativ til trening med levende rev og vi må få på plass kriterier for autorisasjon av naturhidommere. Her er det av meget stor viktighet at vi får dommere med dokumentert stor erfaring fra praktisk hijakt. Vi bør få til et søknads-, intervju- og utdanningsløp for dommerkandidater snarest. Det må også etableres krav for å kunne melde på til naturhiprøver; obligatorisk kurs? Krav om avlagt jegerprøve? Tidligere dokumentert praktisk jakt med

aktuell hund? Et oppdatert prøveregelvekset må på plass. I tillegg er vi avhengig av samarbeid med støvereiere og støverklubber, slik at det blir reelle muligheter for å slippe terriere i hi. For å få til dette bør hele hihundmiljøet, uavhengig av klubb/organisasjon jobbe sammen.

Med tanke på den lignende situasjonen i vårt naboland Danmark, har jeg vært i kontakt med noen av de som var trenere den gangen kunsthitting var lov i DK. Samtlige har vært negative til bruk av Everfox/mekanisk rev og mener at dette «ikke kan brukes til noe». De mener også at stemningen vedr. robotrev generelt er negativ i jegermiljøet, bortsett fra i Jegerforbundet, som mener dette er en metode man kan bruke for å forberede unghunder best mulig før jakt, slik at jakta kan foregå i etiske former og det er jo et viktig moment å ta med seg.

Tysk Jagtterrier Klubs leder i Danmark var interessant nok ikke klar over at det nå finnes en Tysk Jaktterrier Klubb i Norge. TJTK i Danmark anser robotrev som helt ubrukelig og i deres hode må det være slutt med alle former for konkurranse eller titteljakt forbundet med hihunder. De ønsker kun å få på bordet en avlsvurdering i form av en naturhiprøve, som blir enten «godkjent» eller «ikke godkjent» og dette skal stambokføres, intet mer. Denne naturjaktprøven skal være del av tyskernes avlsprøve. De reiser pr. i dag til Tyskland for å gå kunsthiprøver, i mangel av naturhiprøver pr. nå. De er meget åpne for møter der man kan diskutere hva vi kan gjøre til beste for jaktterrierrasenes framtid.

Konklusjon:

Tysk Jaktterrier Klubb Norge fremlegger ingen dokumentasjon på at kunsthiprøven de har foreslått som avlsredskap vil fungere. Det jeg og flere i NTK har sett så langt ved egen uttesting tilsier ikke på noen måte at dette er noe som vil fungere. Jeg foreslår at NTK avviser en prøveform som innebærer bruk av robotrev for hiterrierrasene og jobber videre for utvikling av en god naturhiprøve.

Innspill 12:

Forslaget vedrørende bruk av mekanisk rev som ett prøveobjekt til bedømming av hunder til videre avl, grenser til en uvitenhet helt ute av proporsjoner angående dyrepsykologi.

Man kan lett få en hund til å bjeffe på alt og få den til å se skarp ut på alt, men de fleste som har drevet med dyr, vet at kroppsspråk og lukter er av stor betydning. En robot har ett tomt blikk, skiller ikke ut adrenalin eller viser tegn til frykt eller skarphet, som en hihund trenger for å vite hva den møter. Blir som å trene på polvott med lukt av rev. Man lurer hunden til å tro at det her er ingen fare helt til den dagen den møter en rev i naturen. Da kan en hund som ikke er lært opp til å ta noen signaler, fort få seg en stygg smell når reven brått svarer. Dette har jeg sett på mekanisk villsvin og mekanisk bjørn. Selv enkelte hunder jeg har trent i kunsthi med ekte rev, har blitt manipulert til tro at dette ikke er farlig og når de da har møtt en rev i hi og fått seg en smell, så knekker de sammen psykisk og blir liggende passive i hiet, så de må graves ut.

Så, i mitt syn er mekanisk rev absolutt ikke ett alternativ til for å brukes som avlsgodkjenning på noen hihundraser.

Vedr. selve forslaget til prøveregler: Den delen med at løpske tisper kan starte sist, er så lite gjennomtenkt. Løpske tisper burde ikke få være i området engang, med tanke på at de blir luftet der. Noe som er bevist flere ganger er at mange hunder blir «satt ut» av løpetidslukt, noen i frykt og andre i lyst, og fokuserer på andre ting enn å jakte.

Innspill 13

3.juli var jeg å testet vår terrier på mekanisk rev i Frogn. Vår terrier brukes kun på jakt og er en rein sprenger. Den har gått i kunsthi noen få ganger tidligere for ca. 6 år tilbake. Han har siden kun blitt brukt i praktisk jakt, noe han tydelig viste ved første møte med mekanisk rev, null interesse!!! Han gjennomskuet det hele, dette var IKKE en levende rev!!! Ved oppmuntring/trigging fikk jeg ham til å løse og bruke gangene og hylla. Men dog ingen trøkk!! Alt ble utført halvhjerta og kun for at han ble oppmuntret/trigget.

Som jeger og at jeg anvender min(e) terrier(e) i praktisk jakt (til orientering har jeg også fått frem tidligere NJ(hi)CH, at terrier jeg brukte på den mekaniske reven ikke er "kjørt frem" til CH er pga at han ikke er registrert.) og har erfaring med å trene på kunsthi, ser jeg på dette som en fadese!!

En mekanisk rev kan aldri og må aldri sammenlignes med en levende rev!!
Enda mindre anvendes i prøvesammenheng!!!

Hunder som testes/prøves på mekanisk rev vil få seg en dugelig smekk ved et reelt møte med rev i naturhi. Og sier nada om hundens psyke eller arbeidssett.
Ei heller vil denne reven forberede de på hva de møter i et høl i bakken!

Jeg håper for gudsskyld at dette vedtaket ikke går igjennom.

Innspill 14

Kort innspill: Kan sikkert være morro med robotrev. Hvis målet er å oppnå noe i forhold til jakt, være seg trening eller test, er dette en avsporing. Skal vi ha troverdig jaktpremiering på hihunder i fremtiden kan dette kun måles ute i felt i virkelige hi med rev/grevling i. Foreslår VAR-dømming ved opptak av hunder i aksjon ute i felt.

Prøv å foreslå for elghundklubben å dømme jaktegenskaper på robotelg.... Vanskelig å ta dette seriøst.

Innspill 15

Kan brukes som en introduksjon og godkjenning til å stille på naturhi, men ikke gi poeng eller karakter. Bare godkjent, ikke godkjent.

Innspill 16

Ved bruk av mekanisk rev er det ikke mulig å teste skarphet på en hund.
Hundene viser samme reaksjon om reven gjør utfall eller står rolig, noe som gjør det umulig å bedømme skarphet. Så jeg vil si at å bruke mekanisk rev til prøver for igjen å bruke dette videre som ett avles verktøy, vil være med på å gjøre at vi ødelegger avlsmaterialet vi har i Norge.

Jeg tenker at en mekanisk rev kan brukes til ett forkurs for å forberede både hund og eier på naturhiprøver.

Innspill 17

Av det jeg har sett av trening på rev, både levende og mekanisk, så er jeg pr. i dag skeptisk til bruk av mekanisk rev for å dokumentere avlsegenskaper. Etter min vurdering er det ikke testet lenge nok eller bredt nok til å ha tilstrekkelig kunnskap på området.
Det er for mange usikkerhets faktorer rundt dette enda til at jeg vil gi mitt bifall til prøver på mekanisk rev.

Om jeg skal komme med konkrete innspill til selve regelverket så har jeg følgende:

Innledningsvis:

Hvis regelverket er ment å være dekkende for alle hirsas, hvorfor er det da definert i høringsutkastet at regelverket gjelder for TJT og dachs?

Jeg bruker utkastets merking av kapitler i det jeg kommenterer nedenfor.

Formål:

Teksten er vanskelig å lese i de to siste setningene slik utkastet er lagt frem.

Mener man at dette fortsatt er dekkende om man tar i bruk permorev på kunsthidelen? Mener man at en hund er godt rustet til faktisk jakt ved trening/prøving på permorev?

Kap. 4:

3.1 Klasseinndeling for kunst og naturhi prøver:

Hva er bakgrunnen for at man har senket alderskravet for deltakelse på prøvene?

3.2 Gjennomføring av prøven:

"Hidelen gjennomføres i kunsthi for tysk jaktterrier"

Dette gir ikke mening dersom dette skal være et regelverk gjeldende for alle hihunder. Da må det vel fastsettes et hi med de mål som er ment å gjelde for alle? Og om man skal henviser til andre regelverk risikerer man jo å få endringer i prøveformen som man selv ikke styrer. Nei, her må det være mål definert i det regelverket man her søker å lage.

"For dverg og kanin benyttes følgende mål på nåløyene:

- *Dverg: 60cmx13cmx14cm (LxBxH)*
- *Kanin: 60cmx11cmx12cm (LxBxH)"*

Dverg og kanin hva da? Jeg antar at man her sikter til dachshundvarianter, men det er ikke nødvendigvis veldig åpenbart for alle, så her må det spesifiseres skikkelig.

Det er i utkastet lagt inn poengberegning for premiering. Hva danner grunnlaget for de poeng og koeffisienter man har landet på? Hvorfor er det valgt å gå over på poengsystem?

I poengoversikten for mål (gjelder både sprenger og forligger), er poengsats 1 ikke benyttet. Hvorfor ikke? Det er i mitt hode ulogisk at man har en poengrekke som ikke er fullstendig. I poeng tabell for skarphet har man slått sammen poeng 1 og 2, hvorfor velger man ikke tilsvarende for mål?

Se for øvrig flere kommentarer om registrering av resultater nedenfor der jeg kommenterer poengberegning (5.2/5.3) på naturhiprøver.

Kap. 5:

Prøveperiode for naturhi bør etter min vurdering tas med i kap. 4, der man omtaler at naturhiprøver avholdes som bevegelige prøver. Typ tekst: "Naturhiprøver avholdes som bevegelige prøver i jaktperioden for grevling og rev (**Grevling:** 21. August - 23. Desember, 1. Januar - 31. Januar/**Rev:** 21. August - 23. Desember, 1. Januar - 31. Mars).

5.1 Bedømmelse og godkjenning

Her gjentar man allerede bestemmelser knyttet til alder og krav som er angitt annet sted i regelverket.

"Etter endt prøveperiode skal det avholdes dommerkollegie med minimum 2 til 3 dommere for å gjennomgå kritikker og bedømming."

Hva om en klubb/område ikke har mer enn 1 dommer i bruk? Kan ikke disse klubbene da avholde prøver, eller vil de måtte innkalle andre dommer for å avholde kollegiet?

Et dommermøte etter endt prøveperiode er vel ment å skulle avholdes med deltakelse av den/de dommere som har dømt på den aktuelle prøven?

5.2/5.3

Hvorfor har man andre bedømmelseskriterier for naturhi enn man har for kunsthi?

I naturhi skal man plutselig også vurdere tilgjengelighet - hvorfor er ikke dette viktig på kunsthi?

Det er også valgt en helt annen poengberegning enn på kunsthidelene, man bruker for eksempel ikke koeffisienter her - kun poeng etter en helt annen skala enn på kunsthi. Man operer sågar med ulike poengskalaer for ulike momenter. Igjen savner jeg redegjørelse for hvorfor man velger som man gjør. Det er også spesifisert i utkastet at prøvens forløp skal beskrives med fritekst, noe som ikke er beskrevet for bedømmelse av kunsthi. Hvorfor er dette viktig kun på naturhi?

Med dagens prøveprogram for hiprøver i NKK vil ikke fritekst lastes inn, og hvilken verdi har den da med tanke på avlsarbeid og dokumentasjon av prøven? Resultatregistrering som benyttes i dag for resultater fra hiprøver i DogWeb har meget begrenset mulighet for registrering utover et sluttresultat. Bør man avklare muligheten for utvikling av nytt prøveprogram før man konkluderer med regelverk?

Ved å velge en slik løsning vil det måtte utarbeides flere ulike kritikk skjema for kunsthi/naturhi, noe som virker lite gunstig, all den tid man (etter det jeg har oppfattet) ved disse prøvene mener å skulle dokumentere de samme egenskapene. Eneste forskjellen er at den ene prøveformen er menneskelig kontrollert, mens den andre er mer avhengig av naturlige forhold som terreng, villtilgang og viltets bevegelse.

Dersom det er ment å bruke resultater fra disse to hiprøvevariantene på ulikt vis må det redegjøres for dette i mye større grad.

Kap. 6

kapittelet starter med denne setningen:

"Autoriserte hidommere med minimum 3 års erfaring kan dømme disse hiprøvene."

Dette er etter mitt syn en dårlig setning som bør endres til noe som: "I utdannelsen av nye hidommere kan det kun benyttes dommere med minimum X års dommerfaring."

Jeg skriver X års erfaring da jeg anser at 3 år er noe kort, og vil foreslå minimum 5 års erfaring. Og at dommer må ha dømt både kunsthi og naturhi i denne 5 årsperioden (her kan det være at man må vurdere en overgangsregel siden det omtrent ikke har vært avholdt naturhiprøver siden de ble opprettet).

"6.1 Kandidater som fyller kravene skal sende søknad om elevstatus til TJTK, eller NDF."

Foreslår at teksten endres til "sende søknad om elevstatus til sin klubb/forbund."

"6.1.5Aspirantarbeidet behandles av dommer. Ved denne behandling skal NKK representanten og-/eller prøveleder (hvis dommer og NKKrepresentant er samme person) være tilstede."

Hvordan mener man at prøveleder kan vurdere et aspirantarbeid, når eneste krav til denne er kjennskap til regelverket? Hvilken rolle er prøveleder ment å skulle ha i denne settingen?

Bør man ved prøver det deltar aspiranter på kreve at det finnes både en dommer og en NKK-representant? Det kompliserer muligens utdanningsløpet noe, men hvor mange kandidater er det under utdanning til enhver tid??

6.1.7 Her gjentas innledningsvis det som allerede er beskrevet først i kapittelet om utdanning. Foreslår endring av 1. og 2. setning til: "Dommeren skal legge stor vekt på elevens praktiske utdanning, samt la aspiranten selvstendig gjennomføre hele bedømmelsen."

6.1.8

Bør man her oppdatere regelverket til den noe mer elektroniske tiden man lever i? Hvor mange sender prøvepapirer pr. post i dag?

Noen andre spørsmål jeg stiller meg er:

- Hva tenker man rundt championater? Nå som kunsthi ikke lenger benytter levende rev. Er det å anta at et større antall hunder vil stille på natuthiprøver og man da på sikt vil vurdere championat her? I andre jaktprøveformer har man jo championater, er vel nærliggende å tro at tilsvarende vil kunne bli ønsket for hiprøver.

- har klubbene (sammen eller hver for seg) gjort seg opp noen tanker om hva man gjør dersom man opplever at det bærer galt av sted om man nå velger å ha prøver med permov? Enten at det ikke gir de resultatene man ønsker avls- og egenskapsmessig, eller at det sukker opp annet man ikke har forutsett som følge av det jeg vurderer som et svakt grunnlag å innføre prøver på.

For å oppsummere:

Jeg støtter ikke det fremlagte forslaget, skal jeg ombestemme meg må det redegjøres mer for det arbeid som er gjort og hva som ligger til grunn for det som er lagt frem.